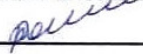

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Гарант освітньої програми
Анастасія Большакова

_____ 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Проректор з
навчальної роботи
Інна СТАШЕВСЬКА

_____ 2020 р.

**Силабус
навчальної дисципліни**

«ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

Освітня програма — Психологія

Спеціальність — 053 Психологія

Галузь знань — 05 Соціальні та поведінкові науки

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Харків – 2020

Силабус склала

кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри психології та педагогіки

Туріщева Людмила Василівна

Силабус затверджено на засіданні кафедри психології та педагогіки,
протокол № 2 від « 21 » серпня 2020 р.

Голова групи забезпечення

д.психол.н., професор

Анастасія
БОЛЬШАКОВА

Завідувач кафедри

психології та педагогіки,

д.психол.н., професор

Анастасія
БОЛЬШАКОВА

Силабус затверджено на засіданні ради факультету соціальних комунікацій
протокол № 1 від « 25 » серпня 2020 р.

Голова ради факультету

Алла СОЛЯНИК

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Педагогічна психологія
2	Викладач	Туріщева Людмила Василівна
3	Контактні дані викладача	tyrludvas@gmail.com
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Обов'язкова
5	Рік підготовки	2
6	Семестр	3
7	Лекцій (год)	20
8	Практичні (семінарські, лабораторні) заняття (год.)	10
9	Самостійна робота (год.)	60
10	Індивідуальна робота (год.)	-
11	Кількість кредитів	3
12	Загальна кількість годин	90
13	Поточний контроль	Індивідуальне та фронтальне усне опитування, Відповідь під час семінару; письмове опитування; есе-рефлексія; виступ з рефератом; виступ з презентацією; виконання індивідуального проекту; оцінка результатів неформальної освіти.
14	Підсумковий контроль	Екзамен

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Вивчення дисципліни «Педагогічна психологія» спрямоване на формування у здобувачів знань відносно закономірностей впливу педагогічної діяльності на формування психічних явищ.

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Дисципліна «Педагогічна психологія» викладається у тісному зв'язку зі змістом дисциплін «Загальна психологія», «Педагогіка», «Вікова психологія», що сприяє створенню цілісного та несуперечливого уявлення про зміст професійної діяльності психолога, предмет психології як науки та її завдання як практичної діяльності.

Своєю чергою, здобутий здобувачами у ході вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» фрагмент професійного досвіду у вигляді загальних та професійних компетентностей, системи знань, умінь, норм і цінностей є теоретичним та практичним підґрунтям подальшого оволодіння професією, вивчення усього подальшого циклу обов'язкових та вибіркового освітніх компонентів професійної і практичної підготовки та підготовці освітньо-кваліфікаційних робіт (написання курсових робіт, виконання кваліфікаційної роботи).

2.3. Мета вивчення дисципліни: створення загальних теоретичних основ навчання та виховання, засвоєння аналітичного підходу до вивчення сучасних та класичних концепцій навчання та виховання особистості, оволодіння теорією та практикою конструювання навчально-виховних ситуацій.

2.4.Завдання вивчення дисципліни: ознайомлення здобувачів із класичними та сучасними теоріями навчання та виховання, та методичними підходами проблем педагогічної психології, а саме вивчення механізму впливу навчання та виховання на розвиток особистості, механізму засвоєння соціокультурного досвіду, визначення пріоритетів засвоєння знань і т.ін.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечую вивчення дисципліни.

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Професійні компетентності:

- Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології
- Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
- Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел
- Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій

- Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації
- Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту
- Здатність дотримуватися норм професійної етики
- Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку
- Здатність аналізувати соціокультурні процеси та явища з точки зору їх впливу на психічне благополуччя людини

2.6. Результати навчання.

Вивчення даної дисципліни забезпечує досягнення таких програмних результатів навчання:

- Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання
- Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань
- Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги
- Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання
- Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій
- Складати та реалізовувати прог Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії
- Розробляти та реалізовувати програми психологічного супроводу професійної діяльності у соціокультурній сфері
- Розробляти та реалізовувати психопрофілактичні та психокорекційні (індивідуальні та групові) програми засобами культури та мистецтва
- Використовувати засоби культури та мистецтва у процесі психологічного консультування
- Планувати, організовувати та проводити масові соціокультурні заходи просвітницького та психопрофілактичного характеру (арт-терапевтичні форуми, фестивалі, майстер-класи).

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених здобувачам критеріїв, а також мотивується в

індивідуальному порядку на вимогу здобувача; пропущені заняття відпрацьовуються; пропуски поточного та тематичного контролю відпрацьовуються. Форму і час відпрацювання здобувач та викладач взаємопогоджують.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході семінарських занять, контрольних роботах, на іспиті.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами.

4. Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Педагогічна психологія як наука

1. Завдання педагогічної психології
2. Історія розвитку ПП
3. Структура ПП

Тема 2. Методи педагогічної психології

1. Класифікація методів психолого-педагогічного дослідження
2. Спостереження
3. Експеримент
4. Допоміжні методи

Тема 3. Теорії навчання

1. Научіння, учіння, навчання. Теорії навчання.
2. Теорії навчання

Тема 4. Навчальна діяльність

1. Структура навчальної діяльності.
2. Поняття неуспішності. Причини неуспішності. Типологія невстигаючих учнів.

Тема 5. Навчальна мотивація і контроль

1. Види навчальних мотивів.
2. Контроль в навчальній діяльності
3. Навчальна оцінка і самооцінка

Тема 6. Психологічні аспекти виховання

1. Вікові особливості виховання
2. Перевиховання та його способи
3. «Важкі» школярі
4. Типи педагогічного спілкування

Тема 7. Педагогічна діяльність

1. Компоненти педагогічної діяльності
2. Психологічний аналіз уроку

Тема 8. Бар'єри педагогічного спілкування

1. Характеристика бар'єрів педагогічного спілкування
2. Педагогічні конфлікти

Тема 9. Психологія педагогічного колективу

1. Ознаки педагогічного колективу
2. Психологічний клімат педагогічного колективу
3. Функції педагога в педагогічному колективі.

5. Методи навчання:

Лекція з елементами пояснення; проблемна лекція; лекція-бесіда; лекція-дискусія; лекція-демонстрація; демонстрація наочних матеріалів; дискусія; семінар-опитування; самостійна робота.

6. Форми та методи контролю:

Поточний, тематичний, підсумковий контроль. Індивідуальне та фронтальне усне опитування, Відповідь під час семінару; письмове опитування; есе-рефлексія; виступ з рефератом; виступ з презентацією; виконання індивідуального проекту; оцінка результатів неформальної освіти.

Підсумковий контроль: екзамен.

76 – 100% від максимальної кількості балів, відведених на підсумковий контроль

Повністю розкрито зміст теоретичних питань. При відповіді використано термінологію предметної області в необхідній логічній послідовності. Також здобувач демонструє вільне володіння навчальним матеріалом різного ступеня складності, використовуючи при необхідності відомості з інших навчальних дисциплін і курсів. При відповіді на додаткові питання помітне вміння розвивати систему теоретичних знань на основі самостійної роботи.

50 – 75 % від максимальної кількості балів, відведених на підсумковий контроль

При викладі фундаментальних положень основного матеріалу курсу здобувач показує володіння програмним навчальним матеріалом, у тому числі різного ступеня складності, а також вільне оперування ним у знайомій ситуації. При відповіді допускається два-три недоліки або не більше однієї помилки. Здобувач упевнено відповідає на додаткові питання, що стосуються основних положень усього досліджуваного курсу відповідно до екзаменаційної програми.

26 – 50 % від максимальної кількості балів, відведених на підсумковий контроль

При відповіді на питання теорії виявляється не завжди усвідомлене відтворення програмного навчального матеріалу. Положення, що приводяться у відповіді, даються фрагментарно, схематично, без логічного взаємозв'язку. При відповіді на додаткові питання, що стосуються найважливіших і основних понять і фактів навчальної програми, є утруднення у використанні термінології предметної області. При відповіді здобувач не завжди може підтвердити теоретичні викладення відповідними прикладами.

0 – 25 % від максимальної кількості балів, відведених на підсумковий контроль

Відповідь здобувача демонструє лише деяке уявлення про матеріал навчального курсу. Знання практично відсутні як у теоретичній області навчальної дисципліни, так і в практичному володінні методикою аналізу.

7. Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Власова О.І. Педагогічна психологія. Навчальний посібник. К. : Либідь, 2005. 400 с.
2. Вікова і педагогічна психологія / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін., 2-е вид., допов. Київ: Каравела, 2009. 400 с.
3. Забродський М. М. Педагогічна психологія: Курс лекцій. Київ : МАУП, 2000. 189 с.
4. Євтух М.Б. Педагогічна психологія: Підручник. К. : КондорВидавництво, 2015. 420 с.

5. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія: (курс лекцій): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Центр навч. л-ри, 2005. 128 с.
6. Лекції з педагогічної психології: навчальний посібник / М. М. Заброцький, Ю. Г. Шапошникова. Херсон : Гринь, 2017. 144 с.
7. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія: навчальний посібник. К. : Каравела, 2012. 248 с.
8. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія / В. М. Поліщук. Суми, 2007. 330 с.
9. Савчин М. В. Педагогічна психологія. К. : Академія, 2012. 424 с.
10. Степанов О. М. Педагогічна психологія. К. : Академвидав, 2011. 416 с.

Допоміжна література:

1. Бех І. Д. Психологічні джерела виховної майстерності: Навч. посіб. Київ: Академвидав, 2009. 248 с.
2. Бочелюк В. Й., Зарицька В. В. Педагогічна психологія: Навч. посіб. Київ: Центр навч. літ., 2007. 248 с.
3. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія: практикум. К. : Каравела, 2009. 128с.
4. Павелків Р. В. Педагогічна психологія: (теоретичні концепції та практикум): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Рівне, 2003. 297 с.
5. Педагогічна психологія: навч. посіб./ О. П. Сергеєнкова та ін. К. : ЦУЛ, 2012. 168 с.
6. Педагогічна психологія: хрестоматія: навч. посіб. / упоряд. Л. В. Долинська. Київ: Каравелла, 2014. 368 с.
7. Подоляк Л. Г. Основи педагогічної психології (психологія виховання): Навч. посібник. К. : Главник, 2006. 112с.
8. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення): Навч.-метод посібник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2004. 330с.
9. Прасол Д. В., Литвиненко І. С. Вікова та педагогічна психологія: мультимедійний навчально-методичний посібник. Миколаїв : Арнекс, 2016. 150 с.

Інтернет-ресурси:

- Законодавство України — <https://rada.gov.ua/news/zak>
- Наукова періодика України — <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334> –.
- Електронні підручники онлайн «Педагогіка і психологія» — <http://chitalka.info/psy.html>.
- Вісник психології і соціальної педагогіки — <http://psych.kiev.ua/nma-referats/fla-refers/lang-1/referat-109/referatpart-4/index.html> –.
- БД Освіта. ua. — <http://osvita.ua/school/psychology>.
- Мета – українська пошукова система. — <http://www.meta-ukraine.com>.
- Пошукова система Google. — <http://www.google.com>.
- Психологія UA <http://psychologiya.org.ua/>
  - Студентська бібліотека <http://studentbooks.com.ua/>

- Електронна бібліотека КНЕУ
http://lib.kneu.edu.ua/ua/e_resours_bibl/elek_bibl_litr/
- Всеукраїнська електронна бібліотека <http://youalib.com/>